

قۇربان ھېيتى بىزدىن زادى قانداق روھنى تەلەپ قىلىدۇ؟

[ئۇيغۇرچە]

الروحانية في عيد الأضحى

[باللغة الأيغورية]

كامىلجان

كامىل جان

تەكشۈرۈپ بىكىتكۈچى: ن. تەمكىنى

المراجعة: ن. تمكىني

ريباد شەھرى رەبۇە رايونى دىن تەشۋىقات ھەمكارلىق
مەركىزى

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة
بمدينة الرياض

1428 – 2007

قۇربان ھېيتى بىزدىن زادى قانداق روھنى تەلەپ قىلىدۇ؟

ئالدى بىلەن بىز ھەممىمىزنى ئاللاھنىڭ رىزاسى ئۈچۈنلا مۇنبەرگە جەم بولۇشقا ۋە قۇربان ھېيتىنى تەبرىكلەشتەك مۇشۇ مۇبارەك سائەتلەرنى بىرگە ئۆتكۈزۈشكە مۇيەسسەر قىلغان ئاللاھ سۇبھانەھۇ ۋەتائالاغا ھەددى - ھېسابسىز ھەمدۇسانالار بولسۇن ھەمدە ھەق ئۈچۈن قۇربان بېرىشنىڭ زادى نېملىكىنى ئۆز ئەمەلىي سۈننەتلىرى بىلەن بىزگە ئۆگەتكەن پەيغەمبىرىمىز سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمگە تۈمەنمىڭلاپ دۇرۇد - سالاملار بولسۇن، ئاندىن ھەممىڭلارنىڭ كىلىۋاتقان ئۇلۇغ ئايەم كۈنىڭلار مۇبارەك بولسۇن!

ھۆرمەتلىك قېرىنداشلار! دۇنيادىكى ھەرقانداق بىر ئىشنىڭ مەنبۇي ماھىيىتى بولىدۇ. ماھىيىتى چۈشىنىلمەي ئورۇندالغان ئىش ماھىيەتتە ئورۇندالمىغان بىلەن باراۋەر بولىدۇ. شۇڭا بىز بۈگۈن قۇربان ھېيتىنى مۇبارەكلەشنى كۈتۈۋاتقان ئىكەنمىز، چوقۇم ئالدى بىلەن ئۇنىڭ مەنبۇي ماھىيىتىنى ياخشى چۈشىنىۋېلىشىمىز لازىم.

ھۆرمەتلىك قېرىنداشلار! ھەممىمىزگە مەلۇمكى، ئىسلام دىنىمىزدا روزا ھىيت ۋە قۇربان ھېيتتىن ئىبارەت ئىككىلا بايرام مەۋجۇت بولۇپ، بۇلار قانداقتۇر باشقا دىنلارنىڭ قۇتلۇق كۈنلىرىگە ئوخشاش، بىرەر تارىخىي ۋەقەگە ياكى بىرەر تارىخىي شەخسنىڭ تۇغۇلغان، ۋاپات بولغان كۈنلىرىگە مۇناسىۋەتلىك بولمايدۇ. بەلكى پەقەتلا ئاللاھنىڭ رىزالىقىغا باغلىنىشلىق بولىدۇ. روزا ھېيتىنى نېمە ئۈچۈن مۇبارەكلەيدىغانلىقىمىزنى ھەممىمىز ئوبدان بىلىمىز، ئەمما قۇربان ھېيتىنىچۇ؟! بۇنى بىلىش ئۈچۈن ئالدى بىلەن ئىبراھىم ئەلەيھىسسالامنىڭ ياشىنىپ قالغان

تۇرۇقلۇقمۇ، قولغا، قول پۇتغا پۇت بولىدىغان جاندىنمۇ ئەزىز ئارزۇلۇق بىرلا ئوغلىنى،
جۈملىدىن دۇنيادىكى بىردىن - بىر تايانچىنى ئاللاھنىڭ ھۆكۈمىنى بېجا كەلتۈرۈش

ئۈچۈنلا قۇربانلىق قىلماقچى بولغان ئەشۇ پىداكارانە روھىغا قارىشىمىز لازىم. ئاندىن ياراملىق ئوغلىنىڭمۇ "ئى ئاتا! نېمىگە بۇيرۇلغان بولساڭ، شۇنى ئىجرا قىلغىن، خۇدا خالىسا (ئۇنىڭغا) مېنى سەۋر قىلغۇچى تاپسەن" دەپ قىلچە ئىككىلەنمەستىن، جاۋاپ بەرگەنلىكىدىن ئىبارەت مانا بۇ ئىمان، ساداقەتنىڭ ھەممىنى لەرزىگە سالغۇچ تەسىرلىك مەنزىرىسىنى كۆز ئالدىمىزغا كەلتۈرىشىمىز لازىم. ئەنە شۇ چاغدىلا شۇنى بىلىپ يېتەلەيمىزكى، قۇربان ھېيتىنى مۇبارەكلەش ماھىيەتتە ئاللاھنىڭ رىزاسى ئۈچۈن مۆمىننىڭ قەلبىدە دائىم جۇش ئۇرۇپ تۇرىدىغان جاننى قۇربان قىلىش ئىشتىياقنىڭ قوبۇللۇق شەرىپىگە مۇيەسسەر بولغانلىقىنى قۇتۇقلانغانلىق بولىدۇ شۇنداقلا ئەشۇ ئوتلۇق ئىشتىياققا تەسكىن بولسۇن ئۈچۈن ئاللاھنىڭ پادىنى قۇربان قىلىشقا بۇيرىغانلىقىنى قۇتۇقلانغانلىق بولىدۇ. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام بىزگە قۇربانلىق قىلىشتىن ئىلگىرى ئوقۇش ئۈچۈن ئۈگەتكەن تۆۋەندىكى دۇئامۇ بۇ نۇقتىنى تېخىمۇ روشەن تەپسىرلەپ بېرىدۇ. ھەممىمىزگە مەلۇمكى، بارلىق مۇسۇلمانلار قۇربانلىققا پىچاق سۈرۈشتىن ئىلگىرى: "مەن پۈتۈن ئىخلاسىم بىلەن ھەممە تەرەپتىن بۇرۇلۇپ، زېمىن ئاسمانلارنى ياراتقان پەرۋەردىگارغا يۈزلەندىم. مەن ھەرگىزمۇ شىرك كەلتۈرگۈچىلەردىن ئەمەسمەن. شەكسىزكى، مېنىڭ نامىزىم، قۇربانلىقىم، ھاياتىم ۋە ماماتىم ھەممىسى ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى ئاللاھ ئۈچۈندۇر. ئۇنىڭ ھېچقانداق شېرىكى يوقتۇر، مەن ئىتائەتمەن مۇسۇلمان (يەنى ئاللاھنىڭ ھۆكۈمىگە تۇلۇق بويسۇنغۇچى) بولۇشقا بۇيرۇلدۇم. ئى ئاللاھ! مانا بۇمۇ سەن ئۈچۈن ھازىردۇر ۋە سېنىڭ ئاتا قىلغىنىڭدۇر" دېگەن دۇئانى ئوقۇيدۇ. ئاندىن ئاجايىپ بىر ئىخلاسمەنلىك كەيپىياتىغا چۆمۈلگەن ھالدا ئىتتىك پىچاق بىلەن مالنى بوغۇزلاشتىن ئىلگىرى: "بىسم الله أكبر، ئاللاھنىڭ نامى بىلەن باشلايمەن، ئاللاھ ھەممىدىن كاتتا، ئى ئاللاھم! بۇ قۇربانلىقىمنى خۇددى دوستۇڭ ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام بىلەن

ھەبىبىڭ مۇھەممەد سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ قۇربانلىقىنى قوبۇل قىلغاندەك قوبۇل قىلغىن" دەپ دۇئا قىلىدۇ.

بۇ دۇئانى قىلىش بىلەن دۇنيا مۇسۇلمانلىرى ماھىيەتتە "ئى ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى! مانا بىز سېنىڭ مۇسۇلمانلىرىڭ (يەنى مۇكەممەل ئىتائەت قىلغۇچىلىرىڭ)، ساڭا بارلىقىمىز بىلەن بوي سۇنۇش بىزنىڭ تۇتقان يولىمىز، بىز ساڭا ساداقەتمەنلىكىمىزنى جاكارلىماقتىمىز، سىنىڭ رىزالىقىڭ ئۈچۈن ئۇلۇغ پىشىۋايىمىز ئىسمائىل ئەلەيھىسسالامغا ئوخشاش بويىنىمىزنى تىغقا تۇتۇپ بېرەلەيمىز. ئى مېھرىبان پەرۋەردىگارىمىز! سەن ئۈزۈڭ بۇ سۈننەتنى يولغا قويۇش ئارقىلىق ئىسمائىل ئەلەيھىسسالامنىڭ ھاياتىنى ساقلاپ قالدىڭ، شۇڭا بىزمۇ ئۆزىمىزنىڭكىنى ئەمەس، پادىلىرىمىزنىڭ قېنىنى ئېقىتىش ئارقىلىق جېنىمىزنى رىزالىقىڭ ئۈچۈن قۇربان قىلىش ئىشتىياقىمىزغا تەسكىنلىك بەرمەكتىمىز. ھالبۇكى، بىزنىڭ بارلىقىمىز سىنىڭ ئۈچۈندۇر، ئەگەر بىرلا ئىما قىلىدىغان بولساق، دىنىڭنىڭ يولىدا ھەر زامان بويىنىمىزنى كەستۈرىشكە تەييارمىز، مانا بىزمۇ ھەم بارلىقىمىزمۇ سىنىڭ ئۈچۈندۇر. بىز ھەقىقەتەنمۇ ۋاپادار، جانپىدا بەندىلىرىڭ بولغان ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام بىلەن ئىسمائىل ئەلەيھىسسالامنىڭ ئەگەشكۈچىلىرىمىز، پۈتۈن ۋجۇدىمىز بىلەن ئۇلارغا چىن ئەقىدە قىلىمىز" دەپ ئەھدە قىلىدۇ. جۈملىدىن ئاللاھقا بولغان پىداكارلىقىنى ئەنە شۇنداق ئىزھار قىلىدۇ.

دەرھەقىقەت، قۇربان ھېيتنىڭ روھى ھەم بىردىن بىر مەقسىتى مانا مۇشۇنىڭدىنلا ئىبارەتتۇر. ناۋادا بۇنداق ھېس، بۇنداق غايە بۇنداق ئىرادىمىز بولمىسا، پەقەتلا پادىلارنىڭ قېنىنى ئېقىتىپ قويۇش ياكى گۆش يېيىش ۋە تەقسىملەش بىلەن ھەرگىزمۇ ھەقىقىي قۇربان ھېيتنى تەبرىكلىيەلگەن بولۇپ ھېسابلانمايمىز. بەلكى ئەكسىچە ھەر يىلى بىر قېتىم گۆش بايرىمى ئۆتكۈزۈپ، "بىز قۇربان ھېيتنى قۇتۇلۇقلىدۇق" دېگەن ساختا داۋايىمىز بىلەن ئېغىزىمىزنى تاتلىق ئېتىپ يۈرگەن بولىمىز. كەرەملىك ئاللاھ تائالادىن بۇ ئۇلۇغ قۇربان ھېيت كۈنلىرىنى ئۇنىڭ

تەلپىگە لايىق قۇربان بېرىش روھىغا چۆمۈلگەن ھالدا ئۆتكۈزۈشمىزنى ئۈمىد قىلىمىز. ۋە شۇنداقلا جانابى ئاللاھ تائالادىن، قۇربان ھېيت مۇناسىۋىتى بىلەن پۈتۈن

دۇنيادىكى ئۇيغۇر مۇسۇلمانلىرىنىڭ چىرايىدا داۋاملىق تەبەسسۇم كۆلكىسىنىڭ جەۋلان قىلىشىنى سورايمىز.